

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

De eadem d[omi]nica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

Domnica II

laqueos puniunt spirato-
res et traditores. Per ignem
auari et cupidi qui hic impleri
non possunt. Per sulphur quod
fetet luxuriosi et nature contra-
rii. Per spiritum procellarum iracundi
et furiosi. quales sunt homicidae.
et Apocal. xiiij. Calcat est la-
cus extra civitatem. et exiit
sanguis de lacu usque ad fre-
nos equorum per stadia. **D.** sex-
centa. id est. pena usque ad novissi-
mum quadrantem exacta. De
quarto hoc est de glorie phenni-
tate in celo dicitur hic. Levate ca-
pita vestra. ecce appropinquabit
re. vestra. id est. christus qui emphatice dicitur
redemptio. **Ps.** Redemptioem
misit populo suo. **Pr.** cum omne
iudicium dedit filio. et sicut mi-
sit eum in mundum ad declinan-
dum caput humilium suorum. ita in
iudicio ad exaltandum caput
sanctorum suorum. Exemplo christi
humilianter sancti in presen-
ti vita. et tribulantur tanquam mem-
bra adherentia suo capiti. et in
futuro exaltabuntur in gloria
Ps. De torrente in via bibi. pro-
pterea ex. ca. quod utique in iudi-
cio faciet. **Ps.** Deus noster mani-
feste veniet. et omnes sancti eius
cum eo. et erit in die illa lux ma-
gna. Comparat autem dominus hunc
tempus estati cum dicit. Ab arbo-

re fieri discite parabolam etc. usque
quod ibi. scitis quia prope est estas.
Estivum tempus est sole serenum
Matth. xij. Tunc fulgebunt
iusti sicut sol in regno patrum
eorum. **Itē** aere tranquillum et ve-
tis pacatum. **Lant.** iij. Sur-
ge aquilo et veni auster. **Itē**
floribus refertum et odoribus ple-
num. **Ecci.** xxxix. Florete flo-
res. quasi liliū et date odorem. et
frondere in gratia. date canticum
etc. **Itē** gaudiorum et leticia iocun-
dum. **Isa.** xxxv. Gaudium et leti-
cia obtinebunt et fugiet dolor
et gemitus. **Dicitur** de arbore fi-
ci quod bos cornupeta vel taurus
quantumlibet ferus et indomitus si
ad eam ligatus fuerit mansuescit
et firmitatem suam deponit. sic et
nos quantumcumque lascivi et feri
et indomiti fuerimus. mansue-
scere poterimus. si tormenta
dānatorum et poenitentia iustorum in
die iudicii consideremus. **Leve-**
mus ergo capita nostra ad suscipi-
endum redemptorem nostrum in presen-
ti per gratiam et in futuro per glo-
riam. Amen.

De eadem dominica.

De cūq3

quod scripta sunt ad no-
stram doctrinam scri-
pta sunt. **Roma.** xv. Legimus

Ecces. xij. q̄ faciēdi plures
 libros null⁹ est finis. ⁊ simi/
 liter **Dan. xij.** Pertrāsibunt
 plurimi ⁊ multiplex erit scia
Uñ notandū q̄ sunt q̄ttuor
 libri generales stabilē ⁊ ppe
 tuam doctrinam cōtinētes.
Prim⁹ est nature de mūdo.
Sec⁹ est fidei de deo. **Ter-**
cius est ꝑscientie de iudicio.
Quart⁹ vite eterne de chri/
 sto. q̄ est liber vite. **Uñ** ꝑsus
Sunt libri natura. fides. mēs
 ꝑscia. xps. A quib⁹ ois habz
 ortū doctrina salutis. **Li-**
ber nature tractat de mūdo
 ⁊ eius ornatu tam supiori q̄
 inferiori. H̄ est de om̄ib⁹ q̄ fe/
 cit deus siue i celo siue i ter/
 ra in mari ⁊ in om̄ib⁹ abissis
Que quidē ꝑclara scia est. li
 cet difficilis. ⁊ a pauc⁹ intel/
 lecta. **Uñ** de hoc libro dicit
Isaie. xxix. Erit vobis visio
 om̄iū q̄si verba libri signa/
 tizē. Et sequit̄ ibi. **Q̄** siue sci
 enti lras. siue nescienti dare
 tur. nemo poterat legere in
 eo. i quo apparet difficultas
 rerū naturalū. qz de creatu
 ra minima aliqua quā fecit
 deus. vix sufficim⁹ rationez
 inuenire. etiā si philozophā
 do disputemus. **Ecces. iij.**
Luncta fecit de⁹ bona in tē

pore suo ⁊ mūdum tradidit
 disputatiōib⁹ eoz. vt non in
 ueniat hō opus qd̄ opat⁹ est
 deus ab initio vsqz in finem
Veruntū nec vana nec ocio
 sa est scia hui⁹ libri his qui
 eo sciunt legere. H̄ est. ex crea
 turis creatorē intelligere. et
 virtutē mirabiliū ei⁹ inuesti
 gare. **Uñ Rom.** Inuisibilia
 ipsi⁹ a creatura mūdi ꝑ ea q̄
 facta sunt intellecta cōspici/
 unt. **Glo.** Notādū q̄ cum sit
 deus vna ⁊ simplex essentia.
 nec ex diuersitate aliq̄ ꝑstet.
 pluralit̄ tñ dicit Inuisibilia
 qz plurib⁹ modis ꝑ ea q̄ fa/
 cta sunt cognoscit. s. q̄ eter/
 nus est ex ꝑpetuitate creatu
 rarū. **Q̄** omnipotens ex ma/
 gnitudine. q̄ pulcher ex de/
 core. q̄ bonus ex vsu. q̄ sapi
 ens ex ordine. q̄ liberalis ex
 āministratiōe. q̄ in ꝑtute cō
 summat⁹ ex gubernatiōe ⁊c.
Propter qd̄ ip̄e creature sca
 le iacob cōparant̄. **Liber**
 fidei tractat de deo. ⁊ docet
 nos q̄liter credere debeam⁹
 in deū. ⁊ q̄le oporteat eē cre
 dentē. qz nō omnes creden
 tes saluabunt̄. **Matth. vij.**
Nō ois q̄ dicit mi. dñe do. in
 tra. in regnū ce. ⁊c. De hoc li
 bro dicitur **Ezechiel. ij.** Et

Dominica II

vidiz ecce man⁹ missa ad me
in q̄ erat inuolut⁹ liber qui
erat script⁹ int⁹ z foris. z scri
pte erāt in co lamētationes
suple heretic⁹. z carmen ca
tholicis. z ve hypocrit⁹. **L**
ber fidei xpiane dz esse scri
ptus int⁹ p dilectionē. for⁹ p
opationē. **Q** aut pmittūtur
lamētatiōes in sc̄ptura hui⁹
libri. z in fine cludif ve. sig
nificat hereticos pmitiuam
eccliam impugnātes. et hy
pocritas iā adultā deprauā
tes. **I**sidō. **C**hristian⁹ mal⁹
dū fm euāgelij doctrinā nō
viuit. etiā ipam fidē quā ver
bo colit. oborta tentatiōe fa
cile pdit. **M**ulti em̄ fide tm̄
xpiani sunt. ope vero a xpia
na doctrīa dissentiūt. **M**ul
ti q̄z ex corde xpī fidem non
amāt. sed hūano t̄ore ean
dem p hypocrisim tenere se
simulāt. z q̄ esse nō pnt aper
te mali p terrores. fictē boni
noscunt. **A**p̄ls ad Hebre. xj
Est aut fides suba rerū spe
randaz argumētū nō appa
rentiū. **G**lo. **D**icitria ponit
ap̄ls. s. qd faciat fides in no
bis. qz iust⁹ ex fide viuit. z si
ne fide impossibile est place
re deo. **I**tē q̄ fides ē funda
mentū oim bonoz quod ne

mo mutare pōt. z sine q̄ non
est bonū edificij. **I**tē q̄ de
nō apparentibz. qz fides spe
randis rebz substat. z fac̄ eas
esse in credente in alia vita q̄
nondū apparet. **L**iber cō
scientie tractat de iudicijs
actuū n̄roz. q̄liter hō debe
at seipm iudicare z p̄riā con
scientiā discutere. nec p̄ceps
aut temerari⁹ esse de iudicā
da cōscia aliena. qz hoc fit in
p̄iudiciū dei. s. **E**oz. iij. **I**ta
q̄ nolite an̄ t̄ps iudicare q̄
ad. ve. dñs zc. vsq̄z ibi. z tunc
laus erit v. a deo. **D**e hoc li
bro dicit **D**an. viij. **J**udiciū
sedit z libri apti sunt. i. cōsci
entie patuerunt q̄ modo oc
culte sunt. nō deo sed alteru
trū. qz vnusq̄q̄ suā cōscienti
am nouit. z fm hoc etiā in p̄
senti gaudiū habet vl' mero
rem. **D**e bona cōscia est sicut
de domo pulchra z mūda et
diuitijs plena in q̄ letaf ho
spes. p̄b̄ cū tota familia sua.
Ecci. xxxij. **P**recurre prior i
domū tuā. illic aduocare. il
lic lude z age p̄ceptiones tu
as zc. qz secura mens qua
si inge conuiniuz. **E**contra
de mala et egra conscientia
est sicut de domo vastata vbi
sūt tecta p̄stillantia. z fames

cōtinua. in q̄ affligit hospes
 cū tota familia sua. Job. xx.
 Deuorabit euz ignis q̄ non
 succendet. relinquet afflicto
 in tabernaculo suo. Multi
 em̄ ignē ppetue dānationis
 sã nūc portāt in cōsciētis su-
 is. Un̄ Irido. Hūana cōdi-
 tio dū diuersis viciōsitatibz
 mentē turbat. etiā ante pe-
 nas gehenne p̄ inordinatuz
 anie appetitū iā penas cōsciē-
 patit. Duplex ḡ in hoīe ma-
 lo fit iudiciū. qz z hic sue con-
 scientie reatu punit. z illic p-
 petuali pena dānat. Hoc em̄
 signat illud ps̄. Abissus abis-
 sum inuocat i voce cataracta-
 rū tuaz. Abissum em̄ abissū
 inuocare ē. de iudicio sue cō-
 scientie. ire in abissum ad iu-
 diciū dānationis ppetue. i vo-
 ce cataractaz. i. in p̄dicatōe
 sc̄toꝝ ecclie doctoz. q̄ cōtra
 reprobos cauteriatas cōsciē-
 tias tota die vociferant licet
 min⁹ pficiāt. Semp em̄ p̄su-
 mit seua pturbata cōsciētia.
 Sap. xvij. Liber vite est
 xps. qz in eo scripti sunt oēs
 p̄destinati ad vitā. Isaie. iij.
 Sanct⁹ vocabit̄ oīs q̄ scri-
 ptus est in vita in hierusalē.
 Iste tractet de eēna beatitu-
 dine de sūmo bono. qd̄ ocu-
 lus nō vidit. nec auris audi-
 uit. nec in cor hoīs ascendit.
 q̄d̄ in sum⁹ in hac lachryma-
 rū valle. p̄pter qd̄ z signatus
 legit Apo. v. vbi d̄. q̄ i dex-
 tera sedens erat liber signa-
 tus septē sigillis. script⁹ int⁹
 z foris. z nemo dign⁹ inuēt⁹
 est ap̄ire illū. nisi leo d̄ tribu
 iuda. et agn⁹ qui erat tanq̄
 occisus. Que v̄ba sunt ma-
 gnis mysterijs z pfundis sa-
 cramētis plena. Un̄ p̄ breui-
 tate notādus q̄ xps est liber
 ille in dextera dei sedēs. scri-
 ptus int⁹ p̄ diuinitatē. foris
 p̄ humanitatē. q̄ q̄ntū ad hu-
 manitatē aptus est nobis ex
 bñficio incarnatōis. Quan-
 tū vero ad diuinitatē claus⁹
 est. sic dicit apls ad Col. iij.
 Cū aut̄ apparuerit xps. sup.
 in glia. tūc z nos cū ip̄o appa-
 rebim⁹ in glia. Septē si-
 gnacula q̄ntū ad hūanitatē
 xpi sunt. Incarnatio ip̄ius.
 natiuitas. passio. resurrectio
 ascētio. spūs sancti missio. iu-
 dicij districtio. Post q̄ om-
 nia sacra z mysteria in terris
 visa. z hūano generi exhibi-
 ta. aperiet̄ liber ex toto. i. tā
 ex diuinitate q̄ hūanitate.
 in celis intuedus tm̄ sol ele-
 ctis z sanctis. vt videāt sūmū

z incommutabile bonū. deū. s.
z fruant eterna beatitudine
q̄ consistit ex quattuor dotib; cor
poris. z trib; aie. Qd nobis p̄
stare zc.

De eadē dñica tertia.

Vid exi

q̄ stis in desertuz vi
dere zc. Math. xi.

Laus z comedatio bti Jo.
significat statū penitentis. q̄
in quattuor ditionib; consistit.
videlicet vt penitēs sit con
stans p̄ morū grauitatē. rigi
dus p̄ habitū asperitatez. p̄
uidus p̄tra vicioz p̄nitatēz.
Operosus p̄tra ociositatez.
Uñ vsus. Cōstans z rigidus
sit puidus ac operosus. Si
q̄s p̄terite vult plāgere cri
mina vite. Prima igit̄ cō
ditio penitentis est p̄stantiaz
grauitas mox. qd̄ notat̄ ibi.
harundinē vento agi. qd̄ in
telligēdū est a p̄trario sensu.
sic dicit glo. Per harūdinez
significat dñs animū cogni
tione dei vacuū. z ad imun
doz spiritū statū vagantē.
quē nō habuit beat⁹ Job. q̄
nec p̄speris erigebat̄. nec ad
uersis nouerat̄ iclinari. Cō
stantia optāda est penitenti
bus. qz rē difficilē aggredi

unt. Judith. xi. Da mihi in
ano p̄stantiā vt stēnā illuz.
Utinā ai p̄stantiā z mox sta
bilitatē habeant q̄ dño mili
tāt vt nō improperet̄ eis il
lud Job. iij. Ecce q̄ fuiunt
ei nō sūt stabiles z in angelis.
repiit p̄. Quia bodie religio
si z viri claustrales plus dis
currūt z mouent̄ de loco ad
locū q̄ aliq̄ seculares. qd̄ fe
re aliud nō est q̄ arma p̄nie
p̄ncere. z p̄tati p̄trarie cede
re. Quo p̄ Eccl̄s. x. Si spūs
p̄tātē hñtis ascēderit sup te.
nē dimiseris locū tuū. locū scz
p̄nie. q̄ tu⁹ est vt in eo bñtie
ris. z in ceteris p̄tutib; exerce
ar̄ Job. xxxij. Dedit ei de⁹
locū p̄nie. z ille abutit̄ eo ī su
perbiā. i. in leuitate mox.

Scda d̄ditio penitentis. ē
rigor z asperitas ex pte habi
tus vestimētoz. de q̄ hic d̄r.
Qui mollib; vestiunt̄ in do
mib; regū sunt. q. d. nō sūt in
deserto p̄nie q̄rendi molles
et delicati. Glo. Hic nota q̄
rigida vita z p̄dicatio decli
nare d̄z molliū palacia. q̄ fre
quētant mollib; induti adu
lantes. q̄ ponūt puluinaria
sub omī cubito. q̄ vitaz pec
cantū palpant nō pungunt
vt vel sic aliqd̄ venent̄. Itēz